

behandle Sagen. I saa Henseende er der ogsaa opnaaet et Resultat, men rigtignok paa en anden Maade end den, Rigsdagen havde ventet. Det er oftere her fremsat, at Rigsdagen nu havde opnaaet hvad den vilde, at faae Fællesforsatningen at see. Det er i en vis Forstand rigtigt, men det var rigtignok ikke paa den Maade, at man vilde have den at see; man vilde ikke have den frem som en Forordning — eller hvad man nu vil kalde den — som strax blev kaldt til Virksomhed, for derefter at sige „Ja“ eller „Nei“, men man vilde have et Forslag at see, for derefter frit at kunne bestemme sig. Imidlertid har Rigsdagen dog i den Henseende opnaaet hvad den vilde, at den erklærer sig over Grundlovsforandringerne, efterat Regjeringstanken er aabenbaret, med en Fællesforsatning for Die. Efterat Forordningen af 26de Juli nu engang var udkommet, have vi nemlig ad Modsetningens Vej en Erklæring for, hvorledes det nuværende Ministerium vil stille sig til Forsatningsværket. Vi kjende vel ikke hele Detaillen, vi kunne have Betænkelseheder ved at give vort Samtykke til, at Forslaget skulde blive saaledes som det nu maa antages at foreligge — navnlig vilde det være farligt, om Delegationsprincippet ikke modificeredes saaledes, at Mindretallets Ret opretholdtes, men efter hvad Ministeriet har fremsat, vide vi dog saameget, at den vil blive et heelt andet Forsatningsforslag end det, der foreligger i Forordningen 26de Juli. Ved Forordningen af 26de Juli have vi saaledes opnaaet, paa dette Sagens Trin at faae meget Mere at vide om Fællesforsatningen, end der forrige Vinter fra Rigsdagens Side fordredes. Jeg troer saaledes, at selv de Mænd, der have Allermest imod Grundlovsforandringerne, maae vel betænke, om de, dersom de kunne reise et Fleertal her i Salen for deres Mening, vilde driste sig til at kaste hele Forsatningsværket ind i en urolig, uberegnelig Bevægelse, ved at dette Forslag blev forkastet.

Den sidste ærede Taler har fremsat adskillige Indvendinger, der vare overmaade moersomme, men som ere ligesaa ugrundede som moersomme. Naar den ærede Rigsdagsmand erindrede om, at Grundlovsforslagets § 2 ikke nævnedes, som særlige Anliggender, Rigsdagen,

Valgloven m. v. hvad dertil hører, ikke heller de forskjellige individuelle Friheder og Rettigheder, da er det af den ganske naturlige Grund, at her kun er Spørgsmaal om en Magtfordeling, om de Sager, der blive behandlede i forskellige Ministerier, og nu skulle fordeles imellem Rigsdagen og Fællesforsamlingen. Her er slet ikke Spørgsmaal om de individuelle Friheder og Rettigheder. At de ikke kunne henregnes mellem de fælles Anliggender, ligger jo ganske simpelt deri, at disse Paragrapher ikke ere udgaaede af Grundloven, ikke nævnes i det hvilende Forslags § 6, saa at de staae urokkede og maae vedblive at staae i Grundloven, saalænge Grundloven i de Punkter er uforandret. Den ærede Rigsdagsmand kan virkelig ikke af denne ganske almindelige § 2, — der omhandler Sager, der skulle være særlige, hvori altsaa middelbart ligger, at andre skulle være fælles, — slutte, at de ovennævnte Anliggender skulle udgaae af Grundloven; de blive der, indtil vi have vedtaget en Forandring i Grundloven. Jeg troer ogsaa, at den ærede Rigsdagsmand har Ret deri, at, naar et særligt Anliggende gik over til at blive fælles, da den hele Cyclus af Bestemmelser, der findes i Danmarks Riges Grundlov, og som middelbart slutte sig til et sligt Anliggende, skulle kunne forandres ved en simpel Lov. Jeg skal forklare det ved et Par Ord. Naar man f. Ex. gav sit Samtykke til, at Justitsvæsenet, for at skade en ligeartet Retspleie for Monarchiet, gik ind under Fællesforsatningen, saa vilde deraf ikke følge, at Grundlovens § 91, der bestemmer, at Enhver er berettiget til ved Trykken at offentliggjøre sine Tanker, skulde være udgaaet af Grundloven; — paa ingen Maade. Jeg maa gjentage, at her er Spørgsmaal om en Magtfordeling; man kan ved Lov indlægge visse Dele af Statsstyrelsen under Fællesforsatningen, men man kan ikke udtage de enkelte Bestemmelser, der sikke Borgerne visse Rettigheder, af Danmarks Riges Grundlov, uden efter § 100. Det har aldrig været Tanken, og jeg er overbevist om, at, hvis Rigsdagens Fleertal havde havt den Anskuelse, som den ærede Rigsdagsmand nærer, vilde den aldrig have givet sit Samtykke til den nævnte Bestemmelse i